

FUNKSJONS- OG ANSVARSBESKRIVELSE FOR INTENSIVSYKEPLEIER

Intensivsykepleie er en spesialitet innen sykepleiefaget. Spesialiteten utøves på grunnlag av avanserte kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen områdene pasientbehandling, undervisning, fagutvikling, samhandling og organisasjon.

HENSIKTEN MED FUNKSJONS- OG ANSVARSBESKRIVELSEN ER Å

- være retningsgivende for klinisk utøvelse av intensivsykepleie
- konkretisere intensivsykepleierens funksjon og ansvar i behandlingskjeden for arbeidsgivere og samarbeidende profesjoner
- være et bindeledd mellom utdanningens studieprogram og klinisk praksis
- være en faglig plattform for lederskap, prioriteringer, fag- og karriereutvikling innen intensivsykepleie

1.0 Formell kompetanse

En intensivsykepleier har autorisasjon som sykepleier i Norge og har utdanning etter gjeldende rammeplan for intensivsykepleie (1, 2). Dette gir kompetanse til å arbeide ved intensivenheter på nivå 1, 2 og 3, intermediearenhet, postoperativ enhet og prehospitale tjenester (3). Intensivsykepleieres kompetanse benyttes også i andre enheter innenfor primær- og spesialisthelsetjenesten. Intensivsykepleieren har et selvstendig sykepleiefaglig ansvar og skal handle forsvarlig, ivareta pårørende og sikre pasientens autonomi, integritet og rettigheter (4, 5, 6, 7, 8).

2.0 Klinisk utøvelse av intensivsykepleie

Intensivsykepleie er kunnskapsbasert og favner helsefremmende og forebyggende funksjon, behandlende og rehabiliterende funksjon, og lindrende og palliativ funksjon.

2.1 Helsefremmende og forebyggende funksjon innebærer at intensivsykepleieren

- anvender systematisk observasjon og vurdering for å identifisere helsesvikt eller forhøyet risiko for helsesvikt på et tidlig stadium
- iverksetter tiltak som forebygger videre utvikling av helsesvikt og sykdom
- beskytter pasienten mot komplikasjoner og skade i forbindelse med undersøkelser og behandling
- tilrettelegger for helsefremmende omgivelser og fremmer velvære, håp og livsmot hos intensivpasienten

2.2 Behandlende og rehabiliterende funksjon innebærer at intensivsykepleieren

- vurderer kontinuerlig pasientens ressurser og gjennomfører systematiske tiltak for å bevare, styrke eller gjenopprette funksjonell kapasitet
- yter kompenserende hjelp ved svikt i pasientens vitale funksjoner
- gjennomfører medisinsk behandling i samarbeid med og på ordinasjon fra pasientens legeteam, og tar medansvar for forsvarlig behandling
- anvender avansert medisinsk teknisk utstyr på en forsvarlig og hensiktsmessig måte
- sikrer kontinuitet, plan og kvalitet i pasientens behandling gjennom tverrfaglig samarbeid og hensiktsmessig dokumentasjon
- tilrettelegger for rehabilitering allerede i det akutte stadiet av pasientforløpet, med langsiktige mål om å bedre pasientens funksjonsnivå/helsestatus og opplevelse av livskvalitet
- samarbeider med øvrige ledd i pasientforløpet for å arbeide koordinert om rehabilitering og for å kunne forbedre tjenestene ut fra kunnskap om langsiktige pasientresultater

2.3 Lindrende og palliativ funksjon innebærer at intensivsykepleieren

- gjennomfører symptomlindrende tiltak for å begrense belastninger som pasienten vil kunne oppleve i forbindelse med sykdom, skade og behandling ved akutt helsesvikt
- hjelper pasienten til å bruke kreftene sine på helsefremmende prosesser og bidrar til å håndtere og lindre stress, smerter og ubehag
- tar utgangspunkt i pasientens totale situasjon når palliativ omsorg ytes
- medvirker i beslutningsprosesser rundt begrensning av livsforlengende behandling, og tar medansvar for å bidra til en verdig død

2.4 Intensivsykepleie til pårørende innebærer å

- tilrettelegge for et pasient- og familiesentrert behandlingsmiljø og begrense belastninger pårørende vil kunne oppleve i forbindelse med intensivbehandling
- anerkjenne pårørende som ressurser for pasienten og veilede og støtte dem så de kan ta del i omsorgen for pasienten
- anerkjenne og ivareta pårørendes behov for omsorg i en situasjon med akutt, kritisk sykdom

3.0 Undervisning, fagutvikling og forskning

Kompetansebygging, kvalitetsforbedring og utvikling av ny kunnskap er sykepleiefaglig forankrede og systematiske prosesser.

Intensivsykepleieren

- bruker relevant pedagogisk og oppdatert kunnskapsbasert tilnærming i sin undervisning, veiledning og rådgiving
- samarbeider med utdanningssektoren om gjennomføring av praksisstudier
- anerkjenner flere kunnskapsformer og inkluderer pasienters/pårørendes erfaringskunnskap
- bidrar i relevante fora med kritisk refleksjon og etisk bevissthet om spesialitetens kontekst, praksis og rammer
- initierer, samarbeider om og tar ansvar for kvalitetsforbedring, fagutvikling og forskning

4.0 Samhandling, ledelse og organisasjon

Intensivsykepleie utøves, utvikles og ledes i et kort- og langsiktig perspektiv på helsegevinst og risikostyring. Samhandling i behandlingsteamet foregår derfor både innen og mellom enheter i pasientforløpet. Intensivsykepleie står under faglig lederskap av kvalifiserte spesialsykepleiere.

Intensivsykepleier i utøver- og lederposisjon tar ansvar for å

- samhandle om kvalitet og pasientsikkerhet gjennom pasientforløpene
- bidra med sin spisskompetanse i rådgivende funksjoner
- videreutvikle systemer og sikre kompetansesammensetning for å ivareta kvalitet ved mottak, overføringer og oppfølging etter intensivbehandling
- gi opplæring og arbeidsoppgaver til medhjelpere i samsvar med personalets individuelle kompetanse
- delta i å diskutere prioriteringer og ressursfordeling og ta medansvar for effektiv og forsvarlig ressursbruk

5.0 Annet

Funksjons- og ansvarsbeskrivelsen for intensivsykepleiere utvikles i et dynamisk samspill med historiske tradisjoner, samfunnets behov og helsetjenestens utvikling. Den revideres på oppdrag og mandat fra NSFLIS' generalforsamling.

6.0 Referanser

1. Rammeplan for videreutdanning i intensivsykepleie; 1999, 2005. Utdannings- og forskningsdepartementet
2. Forskrift om krav til mastergrad. 2005. Kunnskapsdepartementet
3. Retningslinjer for intensivvirksomhet i Norge. 2014. Utarbeidet av NSFLIS og Norsk Anestesiologisk Forening
4. NSF's yrkesetiske retningslinjer. 2011
5. Lov om pasient- og brukerrettigheter. 2001. Helse- og omsorgsdepartementet
6. Lov om helsepersonell. 2001. Helse- og omsorgsdepartementet
7. Lov om spesialisthelsetjenesten. 2001. Helse- og omsorgsdepartementet
8. Lov om donasjon og transplantasjon av organ, celler og vev. 2015. Helse- og omsorgsdepartementet